

срѣднитѣ вѣкове Македония въ нѣкои паметници е държала още по на сѣверъ. Прѣзъ новитѣ вѣкове сѣверомакедонскитѣ крайща сж бивали посочвани, по историческа традиция, като „Гърция“, „България“ или „Сърбия“. Гръцкиятъ географъ Мелети, отъ края на XVII в., поставя въ Македония градоветѣ Солунъ, Битоля, Скопѣе, Кюстендилъ, Сѣръ.¹⁾ Добритѣ познавачи на Македония отъ края на XVIII и отъ първата половина на XIX в. за сѣверна граница на Македония поставятъ Шаръ-планина и Рила. Феликсъ Божуръ около 1800 г. смѣта, че Скопско е въ Македония и че Скопѣе е ключъ на тая областъ (*la principale clef de la Macédoine*²⁾). Пуквилъ, около 1801 г., намира, че Шаръ-планина е не само географски прѣдѣлъ, но и етнографска граница между България, Сърбия и Албания.³⁾ Гризебахъ сжщо приема за сѣверомакедонски околнитѣ Тетовска, Скопска, Качаникска, Кумановска, Кюстендилска.⁴⁾ Така приематъ и най-новитѣ познавачи на Балканитѣ, напр. проф. Иречекъ⁵⁾ и др. Въ ново врѣме сѣрбитѣ обичатъ да изключватъ отъ Македония Скопския санджакъ и да го красятъ съ новия терминъ „Стара-Сърбия“.⁶⁾ Туй сж обаче политически граници. Речемъ ли да дадемъ по-правдиви, природни и постоянни граници на Македония, трѣбва да прибѣгнемъ до географскитѣ. А тѣ ограничаватъ Македония въ басейнитѣ на четири рѣки, които текатъ сѣ въ Бѣло-море (Бистрица, Вардаръ, Струма и Места), между планинитѣ Шаръ и Рила на сѣвъръ, Родопитѣ на изтокъ, Бѣло-море на югъ, Шаръ, Грамосъ, Пиндъ на западъ. Въ тоя просторъ Македония прѣдставя една природна цѣлина, съ вѣнецъ планини отъ всички страни, съ изключение отъ югъ, къмъ която страна тя се навежда къмъ морето.⁷⁾ Тая географска цѣлина и да нѣмаше име, трѣбваше да ѝ се намѣри.

¹⁾ Μελέτιος, Γεωγραφία παλαιά τε καὶ νέα. Ἐν Βενετίᾳ 1724, страници 390—397.

²⁾ Документи, № 93.

³⁾ Документи, № 94.

⁴⁾ Документи, № 123.

⁵⁾ Geschichte der Serben, p. 6.

⁶⁾ Документи, № 152.

⁷⁾ При подробното разграничение може да стане споръ за нѣкои покрайнини — въ коя областъ да бждатъ причислени. Охридското езеро се излива чрѣзъ Дринъ въ Адриатическо-море, та би трѣбвало да го смѣтаме къмъ Албания. Но отъ друга страна пъкъ Мокренскитѣ планини и Ябланица дѣлятъ много по-остро Охридско отъ Албания, отколкото отъ Македония. Въ случая прѣвѣсъ ще дадатъ културни и исторически връзки на Охридско съ Македония.